

Euroopa
Komisjon

CASP2022

Koordineeritud tegevus
toodete ohutuse tagamiseks

Lõpparuanne

Sisukord

Lühendite loetelu	2
Kommenteeritud kokkuvõte	3
CASP2022 peamised tulemused ja järeldused	5
1. CASP2022 projekt	8
1.1 CASP2022 ja selle tegevuste kirjeldus	8
1.2 Osalevad TJAd	9
2. Tootepõhised tegevused	10
2.1. Magnetitega mänguasjad	10
2.2. Kemikaalid mänguasjades	11
2.3. Lapsevankrid	12
2.4. Osooniga õhupuhastusseadmed ja sterilisaatorid	13
2.5. Reisiadapterid	14
2.6. Hügieenitooted	15
3. Horisontaalsed tegevused	16
3.1. Kommunikatsioonivõimendi	16
3.2. Riskihindamine ja juhtimine	17
3.3. Veebituru järelevalve	18
3.4. Tänavaturgudel müüdavad kaubad ja tooted	19
4. Järeldused	20
4.1. Peamised väljundid	20
4.2. Üldised järeldused ja õppetunnid	21
4.3. Soovitused	22

Lühendite loetelu

LÜHEND	KIRJELDUS
CASP	Koordineeritud tegevus toodete ohutuse tagamiseks
DG JUST	Euroopa Komisjoni õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraat
EL	Euroopa Liit
EMP	Euroopa Majanduspiirkond
ES	Euroopa standard
HT	Horisontaalne tegevus
HT1	Kommunikatsioonivõimendi
HT2	Riskihindamine ja juhtimine
HT3	Veebituru järelevalve
HT4	Tänavaturul müüdavad kaubad ja tooted
REACH	Kemikaalide registreerimise, hindamise, lubamise ja piiramise määrus (EÜ 1907/2006)
TJA	Turujärelevalveasutus
TPT	Tootepõhised tegevused
TPT1	Magnetitega mänguasjad
TPT2	Kemikaalid mänguasjades
TPT3	Lapsevankrid
TPT4	Osooniga õhupuhastusseadmed ja sterilisaatorid
TPT5	Reisiadapterid
TPT6	Hügieenitooted

Kommenteeritud kokkuvõte

Ülevaade CASP2022-st ja selle tegevustest

Üldkirjeldus

CASP-projekt (Coordinated Activities on the Safety of Products) võimaldab kõigil Euroopa Liidu / Euroopa Majanduspiirkonna riikide turujärelevalveasutustel teha koostööd Euroopa ühtsele turule lastud toodete ohutuse suurendamiseks.

CASP-projekti eesmärk on tagada turvaline ühtne turg, varustades turujärelevalveasutusi vajalike vahenditega, et ühiselt katsetada turule lastud tooteid, määrata kindlaks

nendega kaasnevad riskid ning koostada ühised seisukohad ja menetlused. Lisaks sellele on CASP-projekti eesmärk hõlbustada arutelusid ja luua sisuline mõttevahetus, et töötada välja ühised lähenemisviisid, meetodikad, praktilised vahendid ja suunised. CASP aitab ka suurendada ettevõtjate ja tarbijate teadlikkust tooteohutusest oma tegevusest ja tulemustest teavitamise aktiivse strateegia kaudu.

Tegevuste kirjeldus

CASP-projektid ühendavad turujärelevalveasutusi, võimaldades neil teha koostööd vastavalt oma prioriteetidele. CASP koosneb igal aastal erinevatest tegevustest, mis on rühmitatud tootespetsiifilisteks ja horisontaalseteks. Turujärelevalveasutuste ülesanded on nende kahe tegevusliigi puhul väga erinevad.

Tootepõhiste tegevuste puhul katsetavad turujärelevalveasutused ühiselt ühtsele turule lastud eri liiki tooteid akrediteeritud laborites, määravad kindlaks nendega kaasnevad

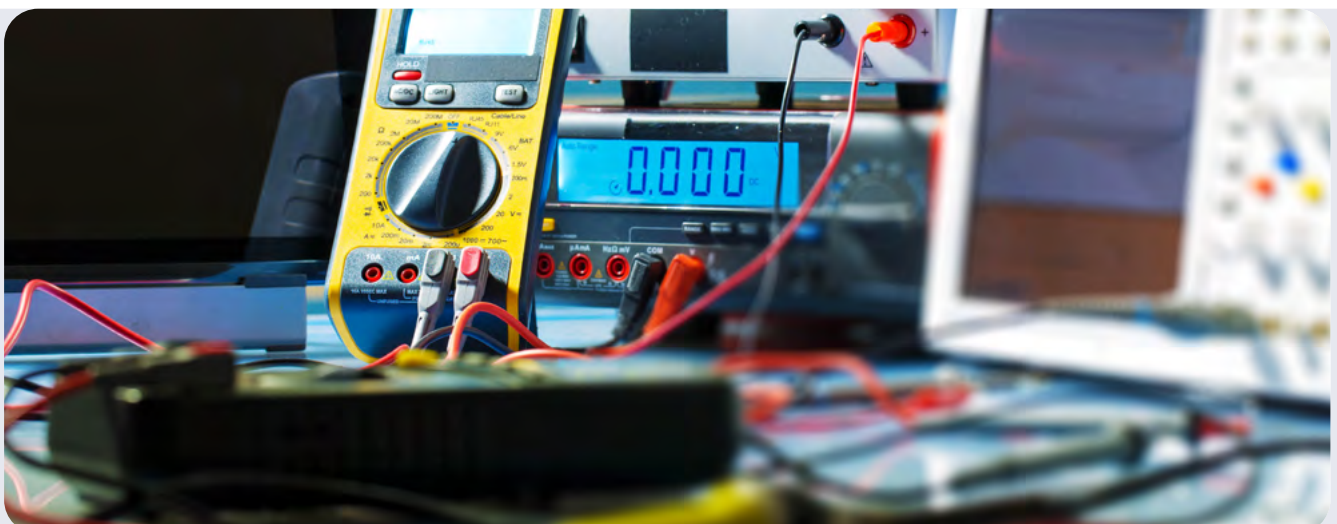
võimalikud riskid ning koostavad ühised seisukohad ja menetlused. Horisontaalsete tegevuste raames on CASPi eesmärk hõlbustada arutelusid ja jagada teadmisi, et töötada välja ühised meetodikad, praktilised vahendid ja suunised ühiste lähenemisviiside edasiseks ühtlustamiseks.

TOOTEPÕHISED TEGEVUSED

1. Magnetitega mänguasjad
2. Kemikaalid mänguasjades
3. Lapsevankrid
4. Osooniga õhupuhastusseadmed ja sterilisaatorid
5. Reisiadapterid
6. Hügieenitooted

HORISONTAALSED TEGEVUSED

1. Kommunikatsioonivõimendi
2. Riskihindamine ja juhtimine
3. Veebituru järelevalve
4. Tänavaturgudel müüdavad kaubad ja tooted

TOOTEPÕHISED TEGEVUSED

①
Ühise katsekava
ja valimi moodustamise kava kinnitamine

②
Katselabori valik

③
Näidiste kogumine ja
transport katselaborisse

④
Katsetamine ja katsearuannete esitamine

⑤
Riskide hindamine

⑥
Parandusmeetmete võtmine katsetatud
toodete suhtes

Teavituskampania

HORISONTAALSED TEGEVUSED

①
Andmete kogumine ja analüüs
Küsitlused, intervjuud ja dokumentide uurimine
vajaduste, puudujääkide ja
probleemideväljaselgitamiseks seoses
turujärelevalevega

②
Avakoosolekud Arutelu tegevuste
konkreetsete eesmärkide ja
väljundite üle

③
Vahepealsed kohtumised Erinevate
juhenddokumentide
esitlused ja arutelu

④
Järeldused, soovitused ja
aruandlus Saadud õppetundide
ja lõppjärelduste ning
soovituste arutelu

⑤
Välissuhtlus

CASP2022 peamised tulemused ja järeldused

Tootepõhiliste tegevuste rõhuasetused ja põhitulemused

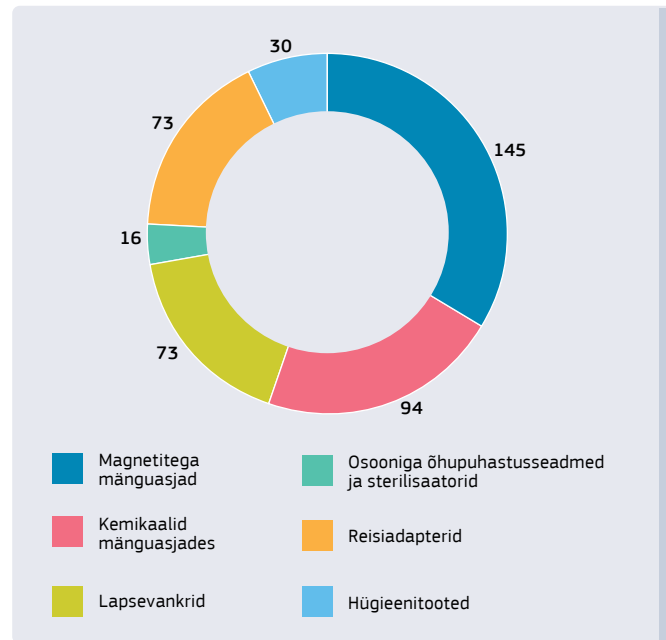
Kuue tootepõhise tegevuse kohta kogusid osalevad turujärelevalveasutused 431 näidist, järgides igale tootekategoriale määratletud valimi loomise ühtlustatud meetodikat. Valim moodustati iga turujärelevalveasutuse tehtud eelvaliku alusel, võttes arvesse iga turu iseärasusi.

Iga tootepõhise tegevuse puhul katsetati näidiseid ühes akrediteeritud katselaboris ühise katsekava alusel. Lisaks laborikatsetele kontrollisid turujärelevalveasutused ka hoiatusi, märgistust ja juhendeid oma riigikeel(t)es.

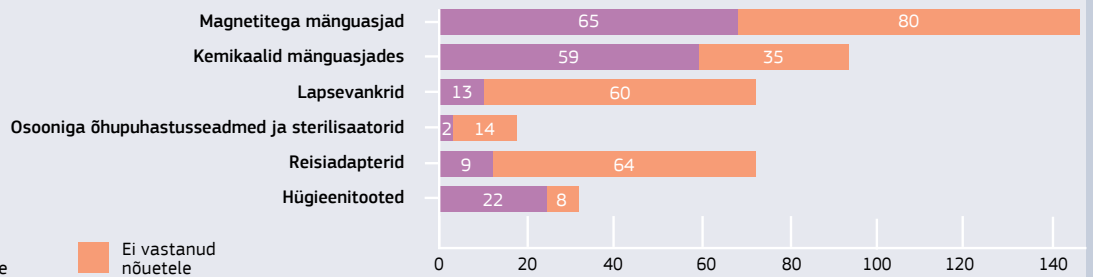
CASP2022 kõikide tegevuste katsetulemused põhinevad kogunud turujärelevalveasutuste poolt valimisse kogutud konkreetsete toodete katsetamisel. Turujärelevalveasutused koguvad tavaliselt näidiseid riskipõhise lähenemisviisi alusel. Kuna kõik Euroopa Liidu ja Euroopa Majanduspiirkonna asutused ei osale kõigis nendes tegevustes, ei anna lõpptulemused statistiliselt usaldusväärset pilti Euroopa ühtsest turust. Katsetatud näidiste suhtes võetud parandusmeetmed keskenduvad selliste toodete turult kõrvaldamisele, mis kujutavad endast ohtu tarbijate tervisele ja ohutusele.

Allpool oleval diagrammil on kujutatud iga tootepõhise tegevuse üldisi katsetulemusi.

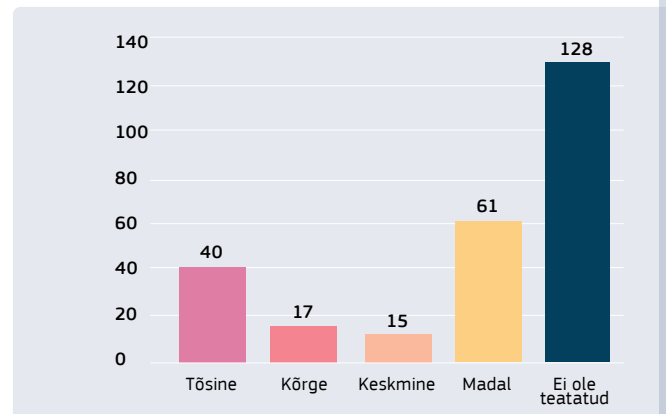
Joonis 1 – Katsetatud näidiste arv kokku (N=431)

Joonis 2 – Üldised katsetulemused, sh hoiatused, märgistus ja juhendid (N=431)

Joonis 3 – Ülevaade nõuetele mittevastavate näidiste riskitasemetest (N=261)

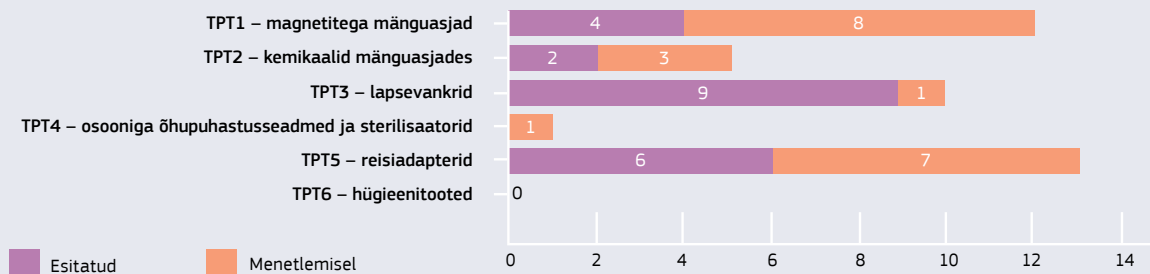
Turujärelevalveasutused viisid läbi riskianalüüsi iga näidise puhul, mis ei vastanud nõuetele, et teha kindlaks ja kvantifitseerida tarbijatele tekkivad riskid. Selle ühise toimingu raames määrati kindlaks kasutaja võimalike vigastuste raskusaste ja selliste vigastuste tekkimise tõenäosus. Ühised riskihindamistoimingud on kohtumistel toimuva tegevuse oluline osa, mis võimaldab turujärelevalveasutustel töötada välja ühised lähenemisviisid ja arutada keerulisi juhtumeid. Turujärelevalveasutustel oli samuti võimalus anda teada võetud parandusmeetmetest ja vahetada nendega seoses seisukohti¹.

¹ Teatatud tulemused põhinevad TJAdes esitatud kättesaadaval tabelil 14.04.2023 seisuga.

Tabel 1 – Tootepõhise tegevuse kohta võetud parandusmeetmete kokkuvõte

VÕETUD PARANDUSMEETMED	TPT1	TPT2	TPT3	TPT4	TPT5	TPT6	KOKKU
Toote tagasivõtmine lõppkasutajalt	5	2	1		12		20
Toote turult kõrvaldamine	6	5	15	2	2		30
Toote müügikeeld	3						3
Müügi peatamine	3	1	2		5		11
Toote kuulutuse eemaldamine e-turu/veebipoe poolt	4						4
Ettevõtjalt toote muutmise/parandamise nõudmine	2				7		9
Nõudmine, et ettevõtja märgistaks toote asjakohaste hoiatustega	18	2	2		11		33
Teavitatud vastutav turujärelevalveasutus						2	2
Katsetulemustest teavitatud ettevõtja						6	6
Muu		10	7				17
Ei ole teatatud	39	15	33	12	27		126
KOKKU	80	35	60	14	64	8	261

Joonis 4 – CASP2022 katsetulemustel põhinevad Safety Gate'i teated (N=41)

Horisontaalsete tegevuste rõhuasetused ja põhitulemused

Horisontaalsed tegevused võimaldasid turujärelevalveasutustel arutada erinevate ühist huvi pakkuvate teemadega seotud probleeme, vahetada seisukohti ja parimaid tavasid ning kujundada elujõulisi lahendusi ühistele probleemidele. Nende tegevuste käigus väljatöötatud suuniste, käsiraamatute ja juhenddokumentide eesmärk on suurendada kõigi Euroopa

Liidu / Euroopa Majanduspiirkonna turujärelevalveasutuste turujärelevalvetoimingute tõhusust ning neid jagatakse ka kõigis asutustes kasutamiseks.

Alljärgnevas tabelis on kokkuvõtte CASP2022 horisontaalsete tegevuste peamistest väljunditest.

Tabel 2 – Horisontaalsed tegevused

HORISONTAALSED TEGEVUSED	VÄLJUNDID
Kommunikatsioonivõimendi	Juhenddokument, milles esitatakse kokkuvõtte CASPI teavitustegevuse ühistest lähenemisviisidest ja parimatest tavadest Töötubade ja koolituste tulemusel valminud videolõigud
Riskihindamine ja juhtimine	Juhenddokument riskide kohta Juhtumiuuringute koostamine Juhenddokument analüütiliste vahendite ja andmebaaside kohta uute ohtlike toodete ja riskide avastamiseks
Veebituru järelevalve	Määrusega (EL) 2019/1020 seotud esialgsete kogemuste, parimate tavade ja soovitude kogumine Näidisvorm tõhusamaks aruandluseks tooteohutuse lubadusele allakirjutanute jaoks Kättesaadavate veebituru järelevalve vahendite teek
Tänavaturgudel müüdavad kaubad ja tooted	Infograafika tänavaturu müüjatele Juhenddokument tänavaturgudel kontrollide läbiviimise kohta

Soovitused

Projekti käigus turujärelevalveasutuste vahel peetud arutelude ja tegevuste üldiste väljundite põhjal sõnastati iga tegevuse kohta struktureeritud soovitused, mis olid suunatud ettevõtjatele, tarbijatele ning Euroopa ja liikmesriikide ametiasutustele. Nende soovituste täielik versioon on esitatud käesoleva aruande lõpus ning iga tegevusega seotud konkreetsed soovitused on esitatud vastavates tegevusaruannetes.

1. CASP2022 projekt

1.1. CASP2022 ja selle tegevuste kirjeldus

Üldkirjeldus

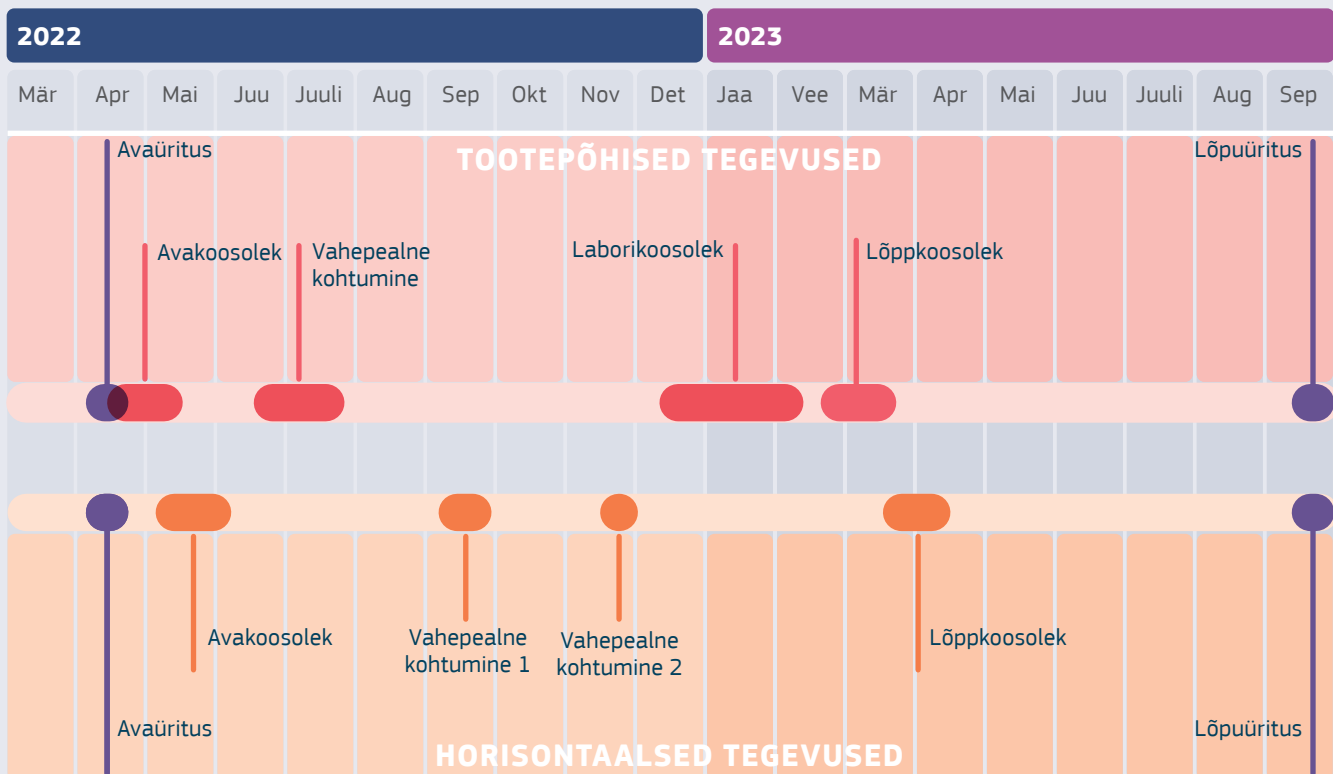
CASP2022 on neljas CASPi korrapärestest projektidest. Projekt CASP2022 koosneb kahte liiki tegevustest:

- katsetamistegevused, mis keskenduvad kindlaksmääratud tootekategooriate näidiste katsetamisele, kasutades ühiseid katsetamise ja valimi moodustamise kriteeriumeid;
- teadmiste jagamine ja arutelud, et arendada ja täiustada olemasolevaid meetodeid ja ühiseid lähenemisviise turujärelevalve erinevate külgede jaoks.

Enne CASP2022 projekti alustamist koordineeris Euroopa Komisjoni õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraat prioriteetide seadmist, et koguda liikmesriikidest ja EMP riikidest teavet koordineeritud tegevusse kaasatavate toodete ja valdkondade valiku kohta. Turujärelevalveasutused valisid CASP2022 projekti jaoks välja järgmised kuus tootepõhist ja neli horisontaalset tegevust.

TOOTEPÕHISED TEGEVUSED	HORISONTAALSED TEGEVUSED
1. Magnetitega mänguasjad 2. Kemikaalid mänguasjades 3. Lapsevankrid 4. Osooniga õhupuhasseadmed ja sterilisaatorid 5. Reisiadapterid 6. Hügieenitooted	1. Kommunikatsioonivõimendi 2. Riskihindamine ja juhtimine 3. Veebituru järelevalve 4. Tänavaturgudel müüdavad kaubad ja tooted

Joonis 5 – CASP2022 projekti tegevuste ajakava

1.2. Osalevad TJAd

CASP2022 projektis osales kokku 37 asutust 22 erinevast ELi liikmesriigist / EMP riigist.

RIIK	TJA / TOLLIASUTUS											
		TPT1	TPT2	TPT3	TPT4	TPT5	TPT6	HT1	HT2	HT3	HT4	
Austria	Sotsiaal-, tervishoiu-, hooldus- ja tarbijakaitseministeerium	x	x	x				x	x			
Belgia	Föderaalne majandusala avalik teenistus, kvaliteedi ja ohutuse peadirektooraat	x		x						x	x	x
	Föderaalne avalik teenistus Tervis, toiduahela ohutus ja keskkond							x			x	
	Ravimite ja Tervishoiutoodete Föderaalne Amet										x	
Bulgaaria	Tarbijakaitse komisjon			x					x			
Eesti	Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet		x						x			
Horvaatia	Riiklik inspektsioon	x		x				x				
Iirimaa	Konkurents- ja tarbijakaitsekomisjon	x	x				x		x	x	x	x
Island	Elamumajanduse- ja ehitusamet	x		x								
Küpros	Tarbijakaitseamet, energeetika-, kaubandus- ja tööstusministeerium	x					x					
	Elektri- ja mehaaniliste teenuste osakond, transpordi-, side- ja ehitusministeerium						x					
	Tööinspektsiooni osakond, töö-, sotsiaalhoolekande- ja sotsiaalkindlustusministeerium								x	x		
Leedu	Riiklik tarbijakaitseamet								x			
Luksemburg	Luksemburgi kaupade ja teenuste standardimise, akrediteerimise, ohutuse ja kvaliteedi instituut (ILNAS) – Turujärelevalve osakond	x							x			
Läti	Tarbijakaitse keskus	x		x					x		x	
Malta	Malta konkurents- ja tarbijakaitseamet	x	x	x			x					
Norra	Norra kodanikukaitse direktoraat	x									x	
Poola	Konkurents- ja tarbijakaitseamet		x				x		x			
Portugal	Tarbijate peadirektooraat			x								
Prantsusmaa	Konkurentsipoliitika, tarbijaküsimuste ja pettuste kontrolli peadirektooraat		x						x	x		
	Tolli ja aktsiisi peadirektooraat						x					
	Sõidukite ja mootorite seireteenistus – ökoloogilise ülemineku ja territoriaalse ühtekuuluvuse ministeerium/ energeetilise ülemineku ministeerium								x			
Rootsi	Rootsi Kemikaaliamet		x								x	
	Riiklik elektriõhutusamet				x	x						
Saksamaa	Kölni ringkonnavalitsus	x		x		x						
	Ülem-Baieri valitsus – Kaubandusinspektsioon	x										
	Düsseldorfi ringkonnavalitsus						x		x			
	Detmoldi ringkonnavalitsus								x			
	Keskonna- ja tarbijakaitseministeerium Saarimaa								x			
	Baieri kaubanduse järelevalveamet											x
Slovakkia	Slovakkia kaubandusinspektsioon		x		x						x	
Sloveenia	Tervishoiuinspektsioon		x									
	Sloveenia Vabariigi turuinspektsioon				x					x	x	
Soome	Soome ohutus- ja kemikaaliamet (Tukes)						x			x	x	
	Soome Keskkonnainstituut									x		
Tšehhi	Tšehhi kaubandusinspektsioon	x		x	x				x		x	
	Tööstus- ja kaubandusministeerium								x	x	x	x
KOKKU		13	9	10	4	10	4	17	6	12	4	

2. Tootepõhised tegevused

Valim moodustati iga TJA eelvaliku alusel, võttes arvesse iga turu iseärasusi.

2.1. Magnetitega mänguasjad

Tegevus keskendus üle ja alla 36 kuu vanustele lastele mõeldud magnetitega mänguasjadele. Osalevad TJAd kogusid kokku 145 näidist. 50 näidist koguti internetist ja 95 füüsilistest kauplustest.

Katsekriteeriumid

Valimisse kuuluvaid tooteid katsetati vastavalt harmoneeritud Euroopa standardile (EN) 71-1:2014+A1:2018 „Mänguasjade ohutus – 1. osa: mehaanilised ja füüsilised omadused“. Standardi punktis 4.23 on sätestatud ohutusnõuded mänguasjadele, mis sisaldavad magneteid ja magnetilisi komponente.

Katsetulemused

Kokku 20 mänguasja 145-st katsetatud mänguasjast ei vastanud vähemalt ühele labori poolt hinnatud ja lõplikus katsekavas määratletud tehnilisele nõudele. Ülejäänud 125 näidist vastasid kõigile nõuetele.

Peamised mittevastavuse põhjused olid punktis 4.22 „Väikesed pallid“ ja punktis 4.23 „Magnetid“. Erilist muret tekitavad väikesed magnetid, mis ületavad oluliselt magnetvooindeksi lubatud piirmäära. Katsetulemuste valguses tuleks erilist tähelepanu pöörata uudsetele mänguasjadele, näiteks Neocubes. Need mänguasjad kujutavad endast vigastuste ohtu, kuna need koosnevad väikestest võimsatest magnetitest, mida väikelapsed saavad alla neelata või sisse hingata.

Riskide tase ja võetud meetmed

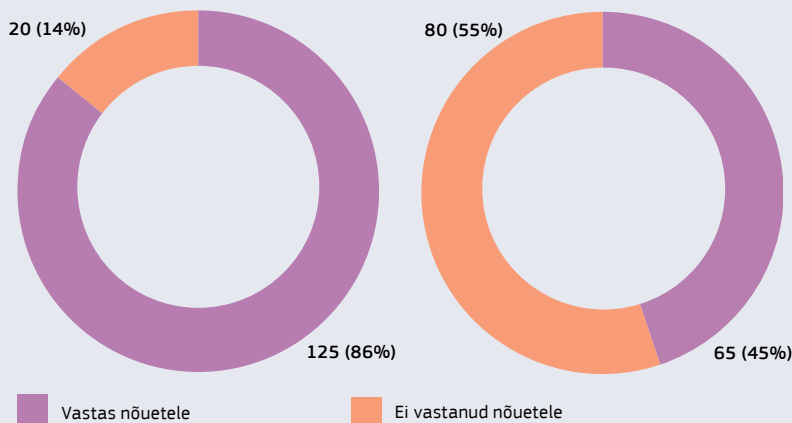
Katsetulemuste põhjal viisid TJAd läbi riskihindamise ja otsustasid, milliseid parandusmeetmeid võtta².

Pärast ühise katsekampaania tulemusel algatatud meetmeid esitati nelja toote kohta teateid Safety Gate'is ja kaheksa toote kohta on teated veel menetluses.

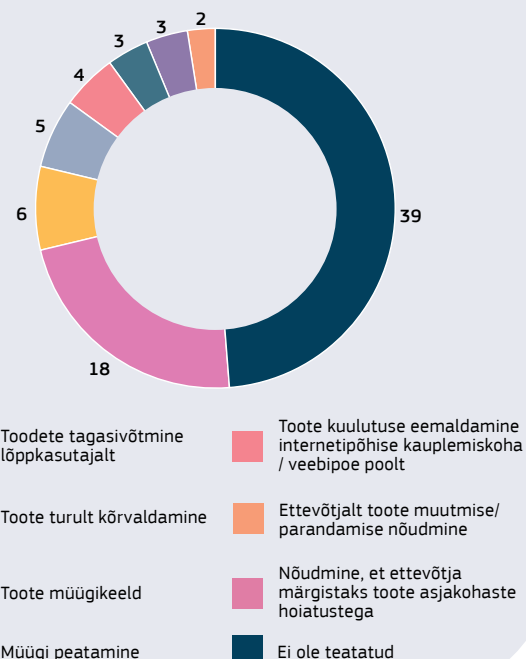
Üldised katsetulemused (N=145)

v.a hoiatus, märgistus ja juhised

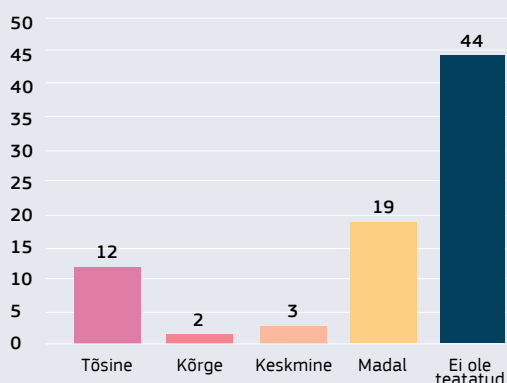
sh hoiatused, märgistus ja juhised

Nõuetele mittevastavate näidiste suhtes võetud meetmed (N=80)

Ülevaade nõuetele mittevastavate näidiste riskitasemetest (N=80)

² Teatatud tulemused põhinevad TJAd esitatud kättesaadaval tabelil 14.04.2023 seisuga.

2.2. Kemikaalid mänguasjades

Tegevus hõlmas üle ja alla 36 kuu vanustele lastele mõeldud pehmeid ja kõvu plastist mänguasju. Osalevad TJAd kogusid kokku 94 näidist. 19 näidist koguti internetist ja 75 füüsilistest kauplustest.

Katsekriteeriumid

Katsed keskendusid inimeste tervist ohustavate ohtlike kemikaalide loata sisalduse avastamisele. Konkreetsemalt keskenduti katsekavas järgmiste avastamisele:

- ftalaadid, polütsüklilised aromaatsed süsivesinikud ja kaadmium vastavalt kemikaalide registreerimise, hindamise, lubamise ja piiramise määruse (EÜ) 1907/2006 (REACH) XVII lisale;
- mänguasjade ohutuse direktiiviga (2009/48/EÜ) piiratud 17 metalli migratsioon, välja arvatud kroom (VI) ja tinaorgaanilised ühendid;
- formaldehüüd, bisfenool A, fenool ja leegiaeglustid vastavalt mänguasjade ohutuse direktiivi II lisa C liitele.

Katsetulemused

Kokku vastas 86 näidist labori kontrollitud 94 näidiseist lõplikus katsekavas määratletud tervishoiu- ja ohutusnõuetele. Piirväärtusi ületavaid ohtlike kemikaale avastati ainult täielikult või osaliselt pehmest plastist valmistatud mänguasjades.

Kokku ei vastanud nõuetele 14% üle 36 kuu vanustele lastele mõeldud mänguasjadest ja 4% alla 36 kuu vanustele lastele mõeldud mänguasjadest.

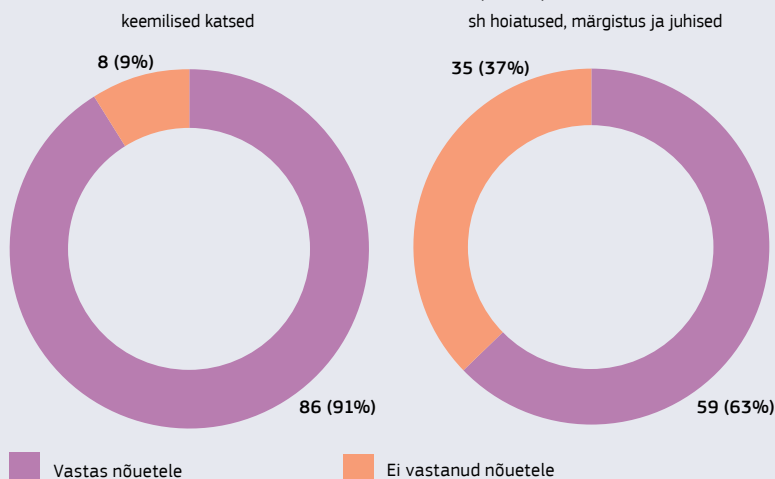
Riskide tase ja võetud meetmed

Katsetulemuste põhjal viisid TJA-d läbi riskihindamise ja otsustasid, milliseid parandusmeetmeid võtta³.

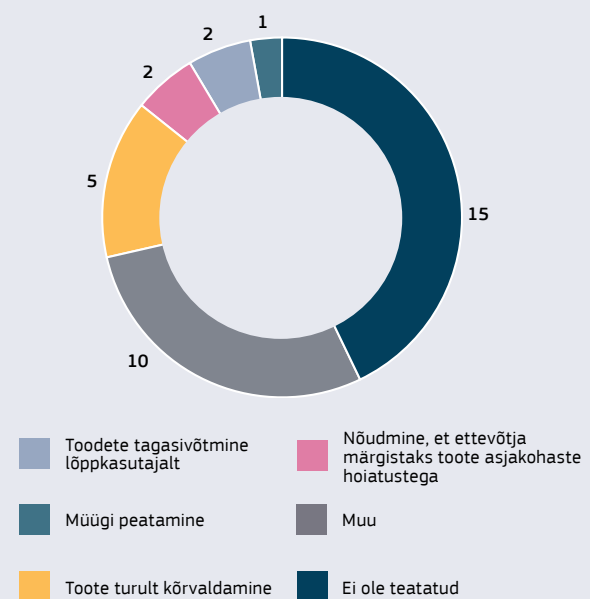
Kaheksa näidist, mis ei vastanud keemiliste katsete nõuetele, hinnati tõsise või suure riskiga näidisteks.

Pärast ühise katsekampaania tulemusel algatatud meetmeid esitati kahe toote kohta teated Safety Gate'i ja kolme toote kohta on teated veel menetluses.

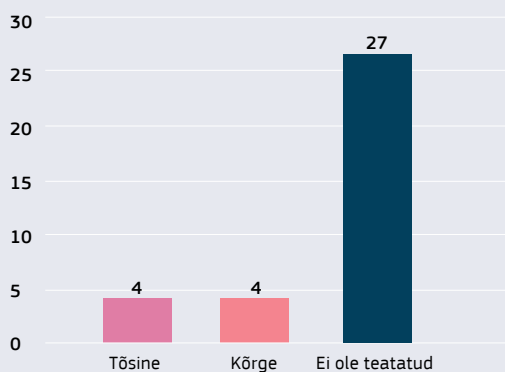
Üldised katsetulemused (N=94)

Nõuetele mittevastavate näidiste suhtes võetud meetmed (N=35)

Ülevaade nõuetele mittevastavate näidiste riskitasemetest (N=35)

³ Teatatud tulemused põhinevad TJADE esitatud kättesaadaval tabelil 14.04.2023 seisuga.

2.3. Lapsevankrid

Tegevus keskendus kuni 15 kg kaaluvatele lastele mõeldud lapsevankritele ja -vankritele, sealhulgas mis tahes integreeritud platvorm, millel saab seista kuni 20 kg kaaluv laps. Osalevad TJAd kogusid kokku 73 näidist. 21 näidist koguti internetist ja 52 füüsilistest kauplustest.

Katsekriteeriumid

Katsekava sisaldas valikut standardi EN 1888-1:2018 punktidest, mis käsitlesid mehaanilisi ohte ja märgistuse vastupidavust.

Täiendavaid katseid standardi EN 1466:2014/AC:2015 kohaselt kasutati selliste omaduste hindamiseks nagu istmetest lapsevankri korpusteks muudetavate lapsevankrite rakmete süsteem või kandekäepide(med).

Katsetulemused

Labori kontrollitud 73 näidise 29 vastas lõplikus katsekavas määratletud tehnilistele nõuetele.

Märkimisväärne arv lapsevankreid ei vastanud punktide 8.1 „Kaitsefunktsioon“ (15 näidist), 8.3 „Liikuvatest osadest tulenevad ohud“ (14 näidist) ja 8.10 „Konstruktsiooniline terviklikkus“ (29 näidist) nõuetele.

Riskide tase ja võetud meetmed

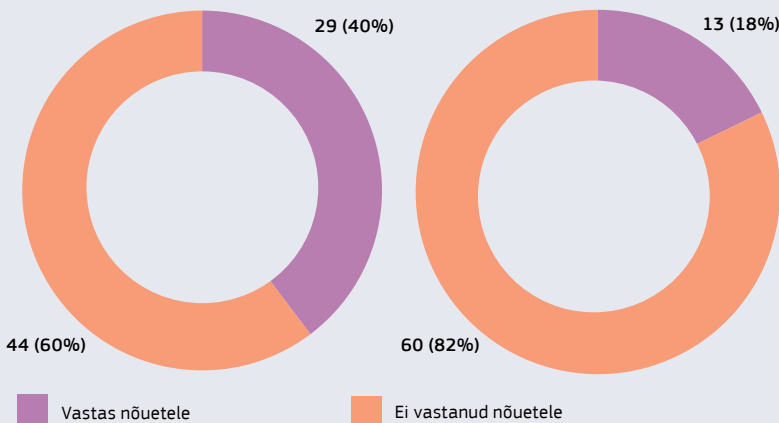
Katsetulemuste põhjal viisid TJAd läbi riskihindamise ja otsustasid, milliseid parandusmeetmeid võtta⁴.

Pärast ühise katsekampaania tulemusel algatatud meetmeid esitati üheksa toote suhtes teated Safety Gate'i ja veel ühe toote kohta on teade menetluses.

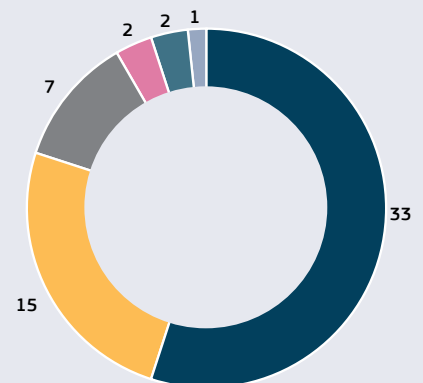
Üldised katsetulemused (N=73)

v.a hoiatus, märgistus ja juhised

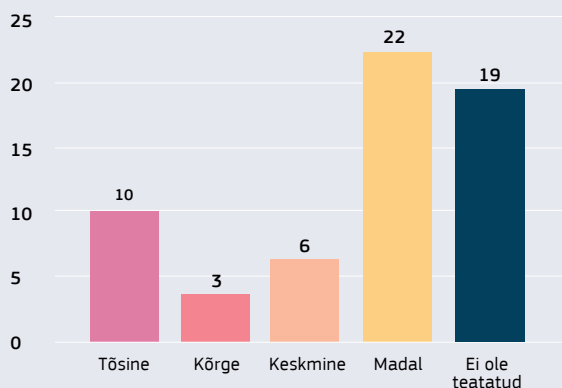
sh hoiatused, märgistus ja juhised

Nõuetele mittevastavate näidiste suhtes võetud meetmed (N=60)

Ülevaade nõuetele mittevastavate näidiste riskitasemetest (N=60)

⁴ Teatatud tulemused põhinevad TJAd esitatud kättesaadaval tabelil 14.04.2023 seisuga.

2.4. Osooniga õhupuhastusseadmed ja sterilisaatorid

Tegevus keskendus elektrivõrgus töötavatele ja pörandale või pinnale paigaldatavatele osooniga õhupuhastusseadmetele ja sterilisaatoritele. Osalevad TJAd kogusid kokku 16 näidist. 14 näidist koguti internetist ja 2 füüsilistest kauplustest.

Katsekriteeriumid

Katsekava sisaldas järgmiste standardite nõudeid:

- **EN 60335-1:2012 „Majapidamis- ja muud taolised elektriseadmed. Ohutus“** See standard sätestab põhinõuded kõikidele elektrivõrgus töötavatele kodumasinatele ja seda kasutatakse koos asjakohaste erinormidega, näiteks EN 60335-2-65 „Õhupuhastusseadmete erinõuded“. Asjakohastele punktidele toetudes viidi läbi valik katseid, et teha kindlaks näidistega seotud peamised elektrilised ja mehaanilised riskid.
- **EN 60335 „Majapidamis- ja muud taolised elektriseadmed. Osa 2-109: erinõuded ultraviolettkiiritusveekäsitlusseadmetele“.** Eelkõige kasutati punkti 32 „Kiirgus, mürgisus ja muud sarnased ohud“, et hinnata, kas tekkiv osoon ületab standardis sätestatud piirväärtusi.

- **EN 62471:2008 „Lampide ja lampseadmete fotobioloogiline ohutus“.** Seda standardit kasutas labor UV-kiirguse allika ohutuse võrdlusalusena ja kuigi üksikuid punkte ei käsitletud, esitati seisukoht selle kohta, kas kõnealune lampseade vastab nõuetele.

Katsetulemused

Kokku ei vastanud 14 näidist labori kontrollitud 16 näidise katsekavas määratletud nõuetele.

44% näidistest ei vastanud standardi EN 62471:2008 „Lampide ja lampseadmete fotobioloogiline ohutus“ nõuetele ning 63% ei vastanud standardi EN 60-335-2-109 punkti 32 nõuetele, mis käsitlevad kiirgust, toksilisust ja sarnaseid ohte.

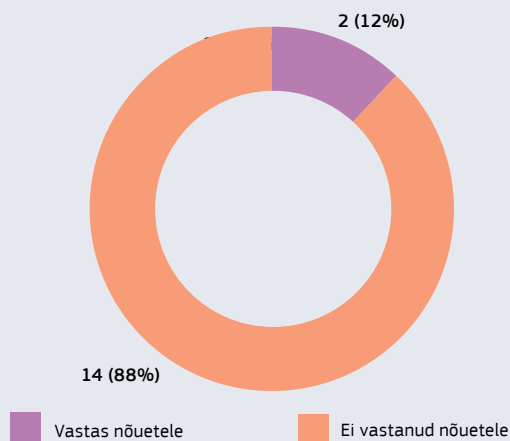
Riskide tase ja võetud meetmed

Katsetulemuste põhjal viisid TJAd läbi riskihindamise ja otsustasid, milliseid parandusmeetmeid võtta⁵.

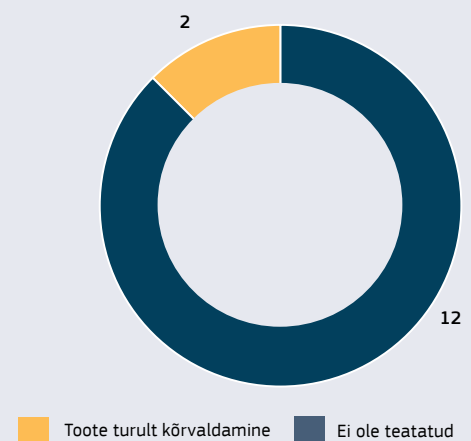
Pärast ühise katsekampaania raames algatatud meetmeid on üks Safety Gate'i teatis menetluses.

Üldised katsetulemused (N=16)

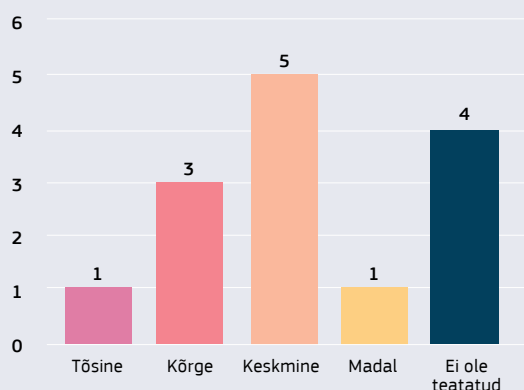
sh hoiatused, märgistus ja juhised

Nõuetele mittevastavate näidiste suhtes võetud meetmed (N=14)

Ülevaade nõuetele mittevastavate näidiste riskitasemetest (N=14)

⁵ Teatatud tulemused põhinevad TJAd esitatud kättesaadaval teabel 14.04.2023 seisuga.

2.5. Reisiadapterid

Tegevus keskendus kahele tootekategooriale: universaalsed ja lihtsad reisiadapterid. Osalevad TJAd kogusid kokku 73 näidist. 12 näidist koguti internetist ja 61 füüsilistest kauplustest.

Katsekriteeriumid

Selle tegevuse katsekava põhines valitud punktidel standardist IEC 60884-2-5:2017 «Pistikud ja pistikupesad kodumajapidamises ja muudel sarnastel eesmärkidel – Osad 2–5: Erinõuded adapteritele» (mis sisaldab AA lisa „Reisiadapterid“). Standardit kasutatakse koos standardiga IEC 60884-1:2002, muudatus 1: 2006 ja muudatus 2: 2013 „Pistikud ja pistikupesad majapidamises ja muudel sarnastel eesmärkidel – Osa 1: Üldnõuded“.

Katsetulemused

Labori katsetatud 73 reisiadapterist ei vastanud kokku 58 vähemalt ühele lõplikus katsekavas määratletud tehnilisele nõudele. Ülejäänud 15 näidist vastasid kõigile lõplikus katsekavas esitatud nõuetele.

Kokku ei vastanud 84% lihtsatest reisiadapteritest ja 75% universaalsetest reisiadapteritest elektriliste ja mehaaniliste katsete nõuetele. Reisiadapterite peamised probleemid olid seotud nende konstruktsiooniga, täpsemalt pingestatud kontaktide ligipääsetavusega, ebatõhusate või puuduvate katetega, adapteri sisemuse ülekuumenemisega ja ebapiisavate maandusvahenditega.

Riskide tase ja võetud meetmed

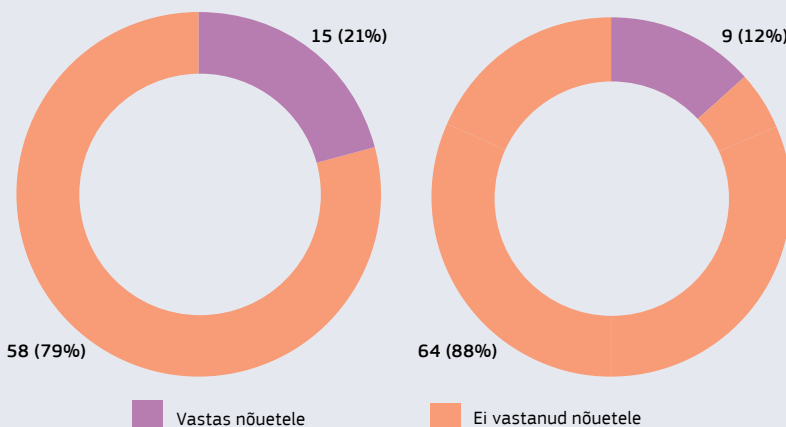
Katsetulemuste põhjal viisid TJAd läbi riskihindamise ja otsustasid, milliseid parandusmeetmeid võtta⁶.

Pärast ühise katsekampaania raames algatatud meetmeid esitati kuue toote kohta teated Safety Gate'i ja veel seitsme toote kohta on teated menetluses.

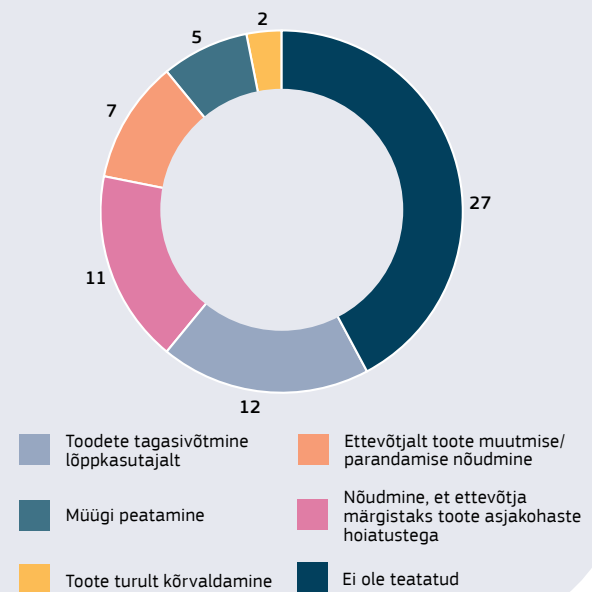
Üldised katsetulemused (N=73)

v.a hoiatus, märgistus ja juhised

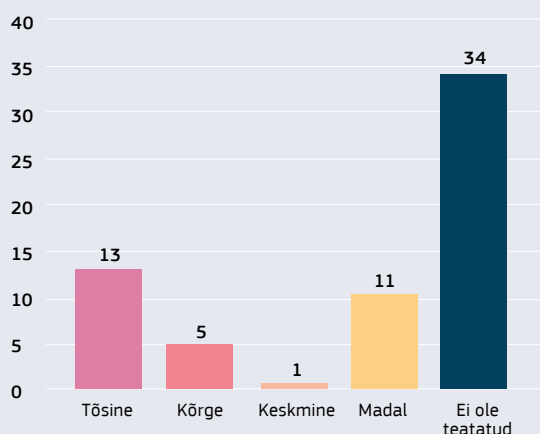
sh hoiatused, märgistus ja juhised

Nõuetele mittevastavate näidiste suhtes võetud meetmed (N=64)

Ülevaade nõuetele mittevastavate näidiste riskitasemetest (N=64)

⁶ Teatatud tulemused põhinevad TJADE esitatud kättesaadaval tabelil 14.04.2023 seisuga.

2.6. Hügieenitooted

Tegevus käsitles imikumähkmeid, mittemeditsiinilisi uriinipidamatuse sidemeid ja pesukaitseid, väliseid menstruatsioonitooted (hügieenisidemed ja pesukaitseid) ja sisemisi menstruatsioonitooted (tampoonid aplikaatoriga või ilma). Osalevad TJAd kogusid kokku 30 näidist. Kõik näidised koguti füüsilistest kauplustest.

Katsekriteeriumid

Katsekava hõlmas järgmisi Euroopa standardeid ja määrusi:

- EN ISO 10993-18 „Materjalide keemiline iseloomustus (AET arvutus)“;
- EN ISO 10993-5 „Katsed tsütotoksilisuse hindamiseks – in vitro meetodid“;
- EN ISO 10993-23 „Ärrituse katsed“;
- EN ISO 11737 „Biokoormuse katsed – mikroorganismide populatsiooni määramine“ (ainult tampoonid);
- REACH – väga ohtlike ainete (SVHC) suhtes kontrollimine.

Katsetulemused

Kokku vastas 22 näidist kõikidele katsekava nõuetele. Kaheksa näidist ei vastanud tsütotoksilisuse katsete nõuetele (rakkude kasvu pärssimine <30%).

Tulemused näitavad, et peale ühe hügieenisideme ei vastanud peamiselt imikumähkmed (7 näidist 11-st) standardi EN ISO 10993-5:2009 nõuetele.

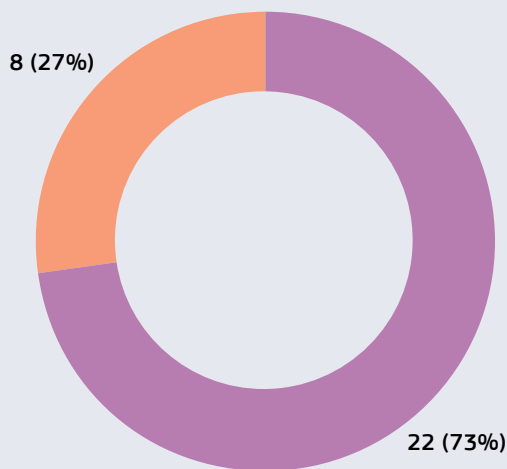
Riskide tase ja võetud meetmed

Katsetulemuste põhjal viisid TJAd läbi riskihindamise ja otsustasid, milliseid meetmeid võtta⁷.

Kõik kaheksa näidist, mis ei vastanud nõuetele, tunnustati madala riskiga näidisteks. TJA teavitas ettevõtjaid tulemustest.

Üldised katsetulemused (N=30)

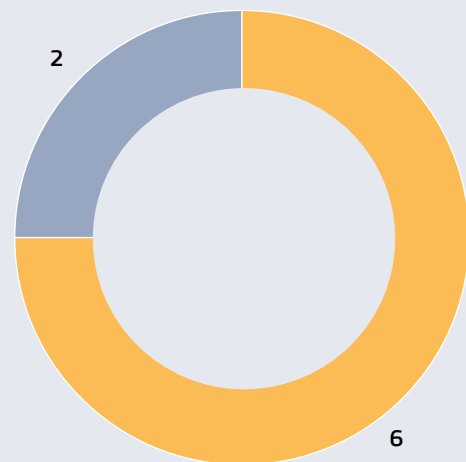
sh hoiatused, märgistus ja juhised

Vastas nõuetele

Ei vastanud nõuetele

Nõuetele mittevastavate näidiste suhtes võetud meetmed (N=8)

Vastutava TJA teavitamine

Katsetulemustest teavitatud ettevõtja

⁷ Teatatud tulemused põhinevad TJAd esitatud kättesaadaval tabelil 14.04.2023 seisuga.

3. Horisontaalsed tegevused

Horisontaalsed tegevused võimaldavad järelevalveasutustel arutada erinevate ühist huvi pakkuvate teemadega seotud probleeme, vahetada seisukohti ja parimaid tavasid ning leida toimivaid lahendusi olemasolevate meetodikate ja vahendite täiustamiseks. Iga tegevuse eesmärk on suunisdokumentide, töövahendite ja uuringute väljatöötamise kaudu tõhustada koostööd turujärelevalveasutuste vahel ja ühtlustada turujärelevamenetlusi Euroopa tasandil.

3.1. Kommunikatsioonivõimendi

Kontekst

Kommunikatsioonivõimendi eesmärk oli parandada TJAd sise- ja väliskommunikatsiooni seoses tooteohutusega. Kuigi CASP-projektides osalevatel järelevalveasutustel on üldiselt kõrgel tasemel tehnilised ja õigusalsed teadmised, ei ole neil alati konkreetseid kogemusi teavitustegevusega seotud valdkondades. Kuna tarbijate ja ettevõtjate teavitamine on CASP-projekti edukuse seisukohalt oluline, oli tegevuse eesmärk kindlaks teha konkreetset vajadused, probleemid ja parimad tavad seoses CASP-projektide teavitustehnikate ja -ressursside kasutamisega. Kuigi tegevus oli suunatud peamiselt TJAd kommunikatsiooniosakondadele, on määratud kommunikatsioonispetsialiste olnud raske mobiliseerida peamiselt seetõttu, et paljudel järelevalveametitel ei ole eraldi kommunikatsiooniosakonda.

Eesmärgid

Tegevuse eesmärk oli suurendada teavitustehnikate ja -vahendite kasutamist TJAd poolt ning julgustada neid võtma aktiivsemat rolli teavitustehnikate väljatöötamisel ja levitamisel. Tegevus keskendus ka teabevahetuse ja koostöö edendamisele TJAd vahel, et luua kommunikatsioonispetsialistide võrgustik ja seda säilitada. Tegevuse konkreetset eesmärgid olid muuhulgas:

- anda TJAdele vahendeid ja suuniseid tõhusama teavitustegevuse jaoks riiklikul/kohalikul tasandil, kasutades erinevaid meedialiike;
- ühtlustada ja kavandada ühine strateegia, et paremini levitada ja kasutada CASPi tegevuste jaoks toodetud teavitustehnikate.

Menetlus

Kommunikatsioonivõimendi korraldati põhiliste väljundite keskselt, kasutades alt-üles lähenemisviisi. Esialgu väljendas tegevuse vastu huvi vaid 7 TJAd, kuid pärast täiendavaid jõupingutusi kaasata rohkem osalejaid osales lõpuks 17 TJAd 13 riigist. Tegevus kogus kokku nii kommunikatsioonispetsialiste kui ka turujärelevalvega tegelevaid ametnikke, kes on huvitatud kommunikatsiooniküsimustest. Kuna tegemist oli mitmekesise rühmaga ja eesmärk oli TJAsid paremini ühendada, korraldati esimene vahepealne kohtumine füüsilise koosolekuna, mis võimaldas TJAdel juba tegevuse varases järgus kontakte ja võrgustikke luua. Tegevuse jaoks määratleti kaks peamist väljundit:

- **juhenddokument**, milles esitatakse kokkuvõtte **CASP-kommunikatsiooni ühistest lähenemisviisidest ja parimatest tavadest**;
- **töötoad ja kommunikatsiooniteemalised koolitused koos sellest tulenevate videolõikudega**.

Juhenddokumendi ja videolõikude väljatöötamine toimus tihedas koostöös TJAdega, et tagada, et arutelud nii probleemide kui ka võimalike lahenduste üle oleksid kooskõlas nende prioriteetide ja vajadustega. Töötoad ja ümarlaidud võimaldasid TJAdel ühiselt otsustada juhenddokumendi ja videolõikude teemade ja rõhuasetuste üle. Kuna TJAd rõhutasid ka vajadust paremini mõista ja vahetada teavet oma kolleegide institutsioonilise ülesehituse ja töö kohta teistes ELi/EMP riikides, töötati välja TJAd uuring, et kaardistada täiendavalt nende pädevusi ja võimaldada neil teavitustegevuse teemadel paremini kontakte leida ja koostööd teha.

VÄLJUNDID

Juhenddokument, mis sisaldab TJA uuringu tulemusi

Juhenddokumendis määratakse kindlaks TJAd võimalused, kuidas nad saaksid ühendada oma teavitustegevusega seotud jõupingutusi, et tõhustada edasist koostööd TJAd enda vahel ning TJAd ja õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraadi vahel. See hõlmab erinevaid viise, kuidas TJAd saavad riiklikul ja Euroopa tasandil parandada tarbijatele ja ettevõtjatele suunatud teavitussõnumite kvaliteeti ja tõhusust ühtsel turul. Uuringu peamised tulemused on esile toodud juhenddokumendis ning need on aluseks kavandatud koostöövormidele seoses väliskommunikatsiooni kampaaniatega.

Videolõigud

Videolõigud kommunikatsiooniteemadel, mille eesmärk on aidata TJAdel leida võimalusi teavitustegevusega seotud jõupingutuste ühendamiseks ning teavitustehnikate kvaliteedi ja tõhususe parandamiseks. Teemad on järgmised: kuidas luua väikseid hoiatusteateid/-sõnumeid, kuidas jagada teavitustegevusega seotud kogemusi, suuniseid ja ideid kaubamärkide kooskasutuseks, ülevaade neljast peamisest sotsiaalmeediast (Facebook, Instagram, Twitter, YouTube) ning Instagrami täpsem käsitlemine.

3.2. Riskihindamine ja juhtimine

Kontekst

Järjepidev turuanalüüs ja riskihindamine on turujärelevalve seisukohalt väga oluline ning eriti tähtis on tegeleda tekkivate riskidega. TJA-d peavad võtma ennetava lähenemisviisi uute suundumuste ja tulevaste ohtude kindlakstegemiseks ning tarbijate usalduse ja ausa konkurentsi edendamiseks turul. Ressursside optimeerimiseks **on oluline strateegiline riskipõhine lähenemisviis, et turujärelevalve jõupingutusi saaks suunata toodetele, mis tekitavad tervise ja ohutuse seisukohalt kõige enam muret.**

Eesmärgid

Tegevus täiendas varasemaid riskihindamise ja horisontaalse juhtimise tegevusi, pakkudes praktilisi vahendeid ja lahendusi uute probleemide lahendamiseks. Konkreetsete eesmärgid olid muuhulgas järgmised:

- töötada välja juhenddokument Euroopa Liidus esilekerkivate riskide ja nende käsitlemise kohta;
- töötada välja ühine metoodika, kuidas teostada tõhusat andmepõhist riskihindamist ja -juhtimist;
- arutada ja töötada välja juhtumiuuringute kogum, mis põhineb tehnilise eksperdi ja tegevuses osalevate TJA-de eriteadmistel.

Menetlus

Tegevus keskendus ametiasutuste strateegilise suutlikkuse tugevdamisele ja nende aitamisele suunata napid organisatsioonilised ressursid kõige tõhusamate sekkumiste suunas. Töötati välja ühtne seitsmeastmeline lähenemisviis, mis näitab, kuidas tuvastada ja kvantifitseerida riske (riskihindamine) ning seada need tähtsuse järjekorda ja tulla nendega toime (riskijuhtimine). TJA-de vajadustele tuginedes otsustasid nad keskenduda neljale sammule selle lähenemisviisi metoodikast:

- tururiskide tuvastamine;
- strateegia väljatöötamine;
- strateegiline läbivaatamine ja ümberkujundamine;
- erandolukorra kava koostamine ja juhtumite ohjamine.

VÄLJUNDID

Juhenddokument 1	Juhenddokument Euroopa turul tekkivate riskide ning nende tuvastamise ja käsitlemise viiside kohta.
Juhenddokument 2	Juhenddokument, milles esitatakse ühine lähenemisviis tõhusaks andmepõhiseks riskihindamiseks ja -juhtimiseks ning vahendid ja praktilised nõuanded riskihindamise ja -juhtimise eest vastutavatele asutustele.
Juhtumiuuringute koostamine	Valik neljast juhtumiuuringust, mis on lisatud juhenddokumenti riskipõhiste otsuste tegemise kohta ohtlike toodete suhtes võetavate sihipäraste täitmise tagamise meetmete kohta.

3.3. Veebituru järelevalve

Kontekst

Tõhusa turujärelevalve tagamiseks on oluline kohandada ja integreerida veebituru järelevalve vahendeid ja võtteid vastavalt ametiasutuste vajadustele. Peamiste täiustuste hulgas annab turujärelevalve määrus 2019/1020⁸ TJAdele tõhusamad täitmise tagamise vahendid veebimüügiga tegelemiseks, näiteks kontrollitud (võimalus osta tootenäidiseid varjatud identiteedi alusel) ja veebist mahavõtmise volitused (võime piirata või sulgeda juurdepääs veebiliidesele).

Eesmärgid

Tegevuse käigus tehti kokkuvõtte TJAd kogemustest seoses veebituru järelevalvega ning koguti nii probleeme kui ka parimaid tavasid, et täiendada varasemate CASP-tegevuste käigus väljatöötatud juhendmaterjale. Tegevuse konkreetsed eesmärgid olid järgmised:

- **algsete kogemuste kogumine** ja parimad tavad seoses määruse (EL) 2019/1020 alusel hiljuti antud volitustega;
- **töötada välja näidismall ohtlikest toodetest paremaks teatamiseks** tooteohutuse lubaduse allkirjastajatele;
- **olemasolevate vahendite täiendamine** praktiliste rakendamisyhendamistega TJAd jaoks;
- **lahenduste otsimine ühistele probleemidele ja tekkivatele** teemadele, nagu otseveod ja plokiahela kasutamine turujärelevalve eesmärgil.

Menetlus

Tegevus oli korraldatud põhiväljundite väljatöötamise keskselt. Miniprojektirühmades tehtava koostöö kaudu kogusid TJAd probleeme ja parimaid tavasid seoses määrusega (EL) 2019/1020 antud uute volitustega, otseveo ja plokiahelaga. Töötoa raames tutvustati ja esitleti plokiahela kasutamist turujärelevalve eesmärgil, tutvustati mitmeid juhtumeid, et näidata, milliseid samme tuleb astuda, kui tooteid müüakse otseveo kaudu, ning võimaldati TJAdel jagada kogemusi kontrollitud ja veebist mahavõtmise volituste kasutamise kohta. Koosolekul tutvustati olemasolevaid ressursse ning uusi vahendeid ja meetodeid. Lõpuks arutati ühiselt tooteohutuse lubadusele lisatavate punktide loetelu ja töötati välja selle näidismall.

VÄLJUNDID

Esialgsete kogemuste, parimate tavade ja soovitude kogumine seoses määrusega (EL) 2019/1020

Kogumik väärtuslike teadmisi TJAd kogemustest seoses määrusega antud uute volitustega, milles tuuakse esile olemasolevad ressursid, veebipõhised vahendid, võtted ja parimad tavad kontrollitud ja veebist mahavõtmise tõhusalt tegemiseks.

Näidismall tõhusamaks aruandluseks tooteohutuse lubadusele allkirjastajatele

Pledge'ile allkirjastajate ja TJAd poolt ühiselt välja töötatud näidismall, mis aitab TJAdel oma järeldustest Pledge'ile allkirjastajatele organiseeritumalt ja sujuvamalt teada anda.

Kättesaadavate veebituru järelevalve vahendite teek

Kogumik vahenditest, mis on loodud selleks, et aidata TJAdel lahendada erinevaid tooteohutusega seotud probleeme, sealhulgas praktilised juhendid.

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=celex:32019R1020>

3.4. Tänavaturgudel müüdavad kaubad ja tooted

Kontekst

Tänavaturud on Euroopas laialt levinud ja neile on lihtne siseneda, mistõttu on need populaarsed valikud väikeste, kodus tegutsevate tootjate jaoks. See viib sageli selleni, et ettevõtjad ei ole teadlikud oma vastutusest ja kohustustest, ning see raskendab TJAdel jaoks neile suuniste andmist ja tooteohutuse kontrollimist. Viimastel aastatel on hakanud tekkima ja arenema traditsiooniliste tänavaturgude veebiversioonid. See tegevus keskendus üldisemale kontrollide läbiviimise viiside loomisele ja üldise riskiteadlikkuse edendamisele seoses tänavaturgudel müüdavate toodetega.

Eesmärgid

Tegevus keskendus tänavaturgudel tooteid müüvatele ettevõtjatele suuniste andmisele ja TJAdel juhiste väljatöötamisele seoses tänavaturgudel müüdavate toodete kontrollimisega. Konkreetseid eesmärgid olid muuhulgas järgmised:

- **ettevõtjatele põhisõnumite väljatöötamine;**
- **kooskõlastatud lähenemisviisi väljatöötamine toodete kontrollimiseks**, sealhulgas juhised selle kohta, kuidas tegutseda kogutud teabe põhjal;
- **järelevalve- ja jõustamissuuniste väljatöötamine**, et hõlbustada ühise arusaama saavutamist headest turujärelevamenetlustest ja tagada turujärelevalve ühtne lähenemisviis;
- turujärelevalveasutuste ja muude asutuste (nt tänavaturuasutused, toll ja politsei) vahelise **teabevahetuse edendamine**.

Menetlus

Tegevus oli korraldatud kahe peamise väljundi keskselt, et anda TJAdel suuniseid ja suurendada turujärelevameetmete järjepidevust. Väline sidusrühm Etsy kutsuti TJAdelga mõtteid vahetama, et töötada välja ühised arusaamad ja lähenemisviisid eneseregulatsioonile.

Koostöös kommunikatsiooniekspertidega töötati välja infograafika, mille eesmärk on suurendada sidusrühmade teadlikkust järgmiselt:

1. sihtrühma kindlaks määramine;
2. vormingu ja teabevahetuskanalite üle otsustamine;
3. edastatavate sõnumite valimine ja täpsustamine;
4. infograafika kujundamine.

Tänavaturgudel müüdavate toodete kontrollimist käsitlev juhenddokument töötati välja kolme põhietapi tulemusel:

1. kontrollide läbiviimisel tekkivate probleemide tuvastamine ja kolme peamise probleemi valimine;
2. asjakohaste parimate tavade kogumine;
3. häid tavasid kajastava vahendikomplekti koostamine.

VÄLJUNDID

Infograafika

Infograafiliste materjalide kogum, mis sisaldab tootjatele/importijatele ja toodete turustajatele suunatud põhisõnumeid, et anda märku kehtivatest riiklikest ja Euroopa Komisjoni eeskirjadest toodete nõuetele vastavuse kohta.

Juhenddokument kontrollide läbiviimise kohta

TJAdel ja tänavaturuasutustele mõeldud üldine vahendikomplekt, mis sisaldab vahendeid ja praktilisi nõuandeid TJAdel tänavaturgude kontrollimiseks.

4. Järeldused

4.1. Peamised väljundid

Kokku 37 asutust 22 erinevast ELi liikmesriigist / EMP riigist ühendasid turujärelevalvealased jõupingutused, et tugevdada Euroopa turule lastud toodete ohutust ning:

- kogusid oma vastavatelt turgudelt 431 toote näidised kuuest eri tootekategooriast ja saatsid need katsetamiseks ühiselt valitud akrediteeritud ELi laboritesse;
- analüüsisid katsete tulemusi, hindasid ühiselt katsete käigus ilmnenud riske ja otsustasid, milliseid parandusmeetmeid tuleb võtta nõuetele mittevastavate toodete suhtes, mis kujutavad endast ohtu tarbijate tervisele ja ohutusele;
- esitasid 21 teadet Safety Gate'ile⁹, kusjuures veel 20 teadet on menetluses.
- töötasid koos välja neli juhenddokumenti, milles käsitletakse turujärelevalvega seotud peamisi horisontaalseid teemasid.

CASP2022 tegevuste käigus kogutud teadmised toodete katsetamise ja turujärelevalvega seotud teemade kohta on väärtuslikud mitte ainult TJAd jaoks, vaid need on otseselt olulised ka tarbijate ja ettevõtjate jaoks.

Käesolevas aruandes antakse ülevaade kõigist CASP2022 tegevustest ja tulemustest. Üksikasjalikum teave on esitatud eraldi tegevusaruannetes. Lisaks sellele on koostatud põhjalik teavitustahveldite kogumik kõigis ELi keeltes. Kõik avalikud materjalid ja aruanded on kättesaadavad eraldi CASPi veebisaidil¹⁰.

⁹ Vastavalt TJAd teatatud tulemustele, mis põhinevad kättesaadaval tabelil 14.04.2023 seisuga.

¹⁰ Safety Gate: ELi kiirhoiatussüsteem toiduks mittekasutatavate ohtlike toodete jaoks (europa.eu).

4.2. Üldised järeldused ja õppetunnid

Tootepõhised tegevused

Enne projekti alustamist läbi viidud prioriteetide seadmisel tehti kindlaks tootekategooriad, millele tuleb Euroopa turul turujärelevalve osas rohkem tähelepanu pöörata. 431 tootest 261 ei vastanud vähemalt ühele katsekavades kindlaks määratud nõudele. Neist 40 toodet hinnati tõsiseid riske tekitavaks, 17 olid suure riskiga, 15 keskmise ja 61 madala riskiga. TJAd on võtnud vajalikke meetmeid, mis põhinevad läbiviidud riskihindamistel, ja kokku 21 toote kohta esitati Safety Gate'i teated, et asjakohast teavet saaks jagada teiste TJAd, tarbijate ja ettevõtjatega¹¹.

Horisontaalsed tegevused

Turu arengu suundumused, nagu e-kaubanduse kasv ja tarneahelate piiriülene olemus, toovad turujärelevalve jaoks kaasa uusi väljakutseid. Olenemata sellest, kas tegemist on tekkivate riskide tuvastamise, veebituru järelevalve või koostööga uut liiki ettevõtjatega, peavad ametiasutused kasutama ennetavat lähenemisviisi nende probleemidega tegelemiseks. Uute vahendite ja võtete kasutuselevõtt ja integreerimine nende tööse on tõhusa turujärelevalve tagamiseks hädavajalik. Lisaks ühiste probleemide ja parimate tavade arutamisele ning turujärelevalve ühtlustatud lähenemisviiside väljatöötamisele keskendusid horisontaalsed tegevused ka sidusrühmade teadlikkuse suurendamisele ja ametiasutuste vahelise koostöö edendamisele. Tegevused tuginesid järjepidevalt varasemate tegevuste käigus jagatud teadmistele, et võimaldada olemasolevate vahendite ja ressursside tõhusat kasutamist ning aidata ametiasutustel uusi probleeme lahendada.

- **Kommunikatsioonivõimendi** tegevus võimaldas TJAdel määratleda erinevaid kommunikatsiooniga seotud vajadusi ja probleeme ning jagada häid tavasid, näidisvorme ja suuniseid edukate teavituskampaaniate jaoks. Tegevus tõi esile ka vajaduse edendada teabevahetust ja koostööd TJAd vahel, et luua kommunikatsioonispetsialistide võrgustik ja seda säilitada.
- **Riskihindamise ja -juhtimise** tegevuse käigus töötati edukalt välja ühine riskipõhine lähenemisviis, et tuvastada tekkivad riskid ja optimeerida ressursse, suunates jõupingutused tervise ja ohutuse seisukohast kõige suuremaid probleeme tekitavatele toodetele. Tegevuses rõhutati vajadust järjepideva turuanalüüsi ja riskihindamise järele, et tekkivaid probleeme ennetavalt tuvastada, prioritseerida ja lahendada.
- **Veebituru järelevalve** tegevus täiendas veelgi olemasolevate vahendite ja ressursside teeki, et aidata TJAdel veebis tooheohutusriske tuvastada ja leevendada. Tegevus keskendus ka täiendavate suuniste andmisele määrusega (EL) 2019/1020 antud uute turujärelevalvevolituste kasutamise kohta ning on aidanud TJAdel ühtlustada aruandlusprotsessi tooteohutuse lubadusele allakirjutanutele. Tegevus näitas, et kuigi probleeme on endiselt, kasutavad TJAd enesekindlalt nende käsutuses olevaid vahendeid ja ressursse, et reageerida veebituru järelevalve probleemidele.

- **Tänavaturgudel müüdavate kaupade ja toodetega** seotud tegevus on toonud esile, kui oluline on leida viise, kuidas tõhusalt jälgida ja kontrollida tooteid, mida müüvad väikesed kodused tegutsevad tootjad tänavaturgudel või internetipõhistel turgudel. Tegevuse käigus töötati välja teabematerjalid asjaomastele sidusrühmadele ja anti TJAdel suuniseid selle kohta, kuidas läheneda turujärelevalvele selles konkreetses segmendis.

Saadud õppetunnid

- **Ühine riskihindamine** Tootepõhiste tegevuste raames valimisse võetud toodete riskihindamise läbiviimine oli ainulaadne praktiline võimalus ühtlustada tavasid, mida kasutavad erinevad TJAd, kes vastutavad turujärelevalve teostamise eest toodete puhul, mis ei vastanud nõuetele.
- **Väljakutseid pakkuvad katsekavad** Kui katsekava määratlemine on eriti keeruline (nt kui puuduvad toote suhtes otseselt kohaldatavad standardid), võib olla kasulik kutsuda huvitatud laborid enne valiku tegemist osalejate ja tehnilise eksperdiga katsemeetodeid arutama.
- **Tekkivad suundumused ja riskid** TJAd peavad pidevalt kohanema uute turu arengu suundumuste ja muutuva tarbijakäitumisega. Suurenevatele riskidele reageerimiseks ja toodete ohutuse tagamiseks on väga oluline kasutada olemasolevaid seadusandlikke volitusi ja vahendeid. Olemasolevate menetluste või eksperditeadmiste puudumisel peavad TJAd leidma võimalusi uute vahendite rakendamiseks ja kasutama olemasolevaid suuniseid kogemuste omandamiseks.
- **Koostöö ja kogemuste jagamine tähelepanu keskpunktis** Horisontaalsed tegevused tõi esile vajaduse tiheda koostöö järele TJAd vahel, et tagada ühtlustatud lähenemisviisid turujärelevalvele, riskihindamisele ja teavitustegevusele. Ülejäänud probleemide ja kogemuste jagamine võimaldab TJAdel tõhusamalt kasutada olemasolevaid vahendeid ja materjale, mis on mõeldud nende töö toetamiseks.

¹¹ Teatatud tulemused põhinevad TJAdel esitatud kättesaadaval tabelil 14.04.2023 seisuga.

4.3. Soovitused

Tarbijatele

- **Jälgige Safety Gate'i.** Süsteemi Safety Gate tuleks korrapäraselt jälgida, sest see sisaldab asjakohast teavet ohutusprobleemidega toodete kohta, mis on tagasi võetud ja keelatud. Kõigist tuvastatud ohutusprobleemidest tuleks alati teavitada pädevat ametiasutust.
- **Ostke tooteid usaldusväärsetest jaemüügikanalistest.** Ostke tooteid usaldusväärsetelt jaemüüjatelt, kes aitavad teil lahendada kõiki ostuga seotud probleeme või ohutusküsimusi. Tarbijad peaksid olema ettevaatlikud, kui nad ostavad veebiturult, eriti kui müüjad ei asu Euroopa Liidus.
- **Hoiatused, märgistus ja juhised** Pöörake erilist tähelepanu tootega kaasas olevatele hoiatustele ja märgistusele. Lugege hoolikalt juhiseid, et tagada toote ohutu kasutamine. Need peaksid olema kättesaadavad müügiiriigi riigikeel(t)es.
- **Kontrollige, kas tooted kannavad Euroopa Liidus asutatud juriidilise isiku nime ja füüsilist aadressi.**

Euroopa ja riiklikele ametiasutustele

- **Tehke vastavate sektorite järelevalvet.** Kõikide CASP2022-projekti tegevuste raames läbiviidud katsekampaaniate tulemused näitasid, et TJAd peaksid hoidma teatavaid sektoreid peaksid järelevalve all. Korrapärase katsete ja dokumentide kontrollimisega saab vähendada turul olevate ohtlike toodete arvu.
- **Osalege standardite väljatöötamises ja täiustamises.** TJAd ja Euroopa Komisjon peaksid tegema koostööd Euroopa standardiorganisatsioonide asjaomaste komiteedega, et aidata kaasa standardite väljatöötamisele või täiustamisele. Üksikute TJAd poolt või koordineeritud tegevuste käigus tehtud katsete tulemused võivad olla standardimistöök kasulikud.

Ettevõtjatele

- **Olge teadlik oma kohustustest, mis tulenevad kohaldatavatest õigusaktidest.** Ettevõtjad vastutavad nende poolt Euroopa ühtsele turule lastud toodete ohutuse eest. Enne mis tahes toote turule laskmist olge teadlik kõigist kohaldatavatest õiguslikest nõuetest.
- **Hoiatused, märgistus ja juhised** Pöörake erilist tähelepanu igale tootele lisatud hoiatustele, märgistusele ja juhistele, sest need annavad olulist teavet toote ja selle ohutu kasutamise kohta. Need peaksid olema selged, ammendavad ja kättesaadavad müügiiriigi riigikeel(t)es. Teave, nagu tootja või importija nimi ja aadress ning Euroopa Liidus asuva kontaktisiku andmed, tagab toote hõlpsa tuvastamise.
- **Tundke oma tarnijat.** Hinnake, kontrollige ja tõendage hoolikalt tarnijate identiteeti, kellega te tegelete.
- **Tagasivõtmised.** Teavitage tarbijaid selgelt, kuidas nad saavad teavet võimalike tagasivõtumeetmete kohta. Koostage turult kõrvaldamise teated selgelt ja ligipääsetavalt ning märkige alati tootega kaasnevad ohud. Jälgige korrapäraselt tagasivõtmise mõju ja kohandage strateegiat vastavalt.
- **Teavitage juhtumitest pädevaid asutusi.** Kui toode kujutab endast ohutusrisiki, on ettevõtjatel seadusest tulenev kohustus teavitada viivitamata selle liikmesriigi pädevat asutust, kus toode kättesaadavaks tehti. Üks teavitamise meetod on kasutada tooteohutusest teavitamise vahendit ettevõtjatele Product Safety Business Alert Gateway.

EUROOPA KOMISJON

Directorate-General for Justice and Consumers
Directorate Consumers
Unit E.4 Product Safety and Rapid Alert System
E-mail: JUST-RAPEX@ec.europa.eu

Euroopa Komisjon ei vastuta taaskasutamisest tulenevate võimalike tagajärgede eest.

© Euroopa Liit, 2023

Euroopa Komisjoni dokumentide taaskasutamise põhimõtteid rakendatakse vastavalt komisjoni 12. detsembri 2011. aasta otsusele 2011/833/EL komisjoni dokumentide taaskasutamise kohta (ELT L 330, 14.12.2011, lk 39). Kui ei ole märgitud teisiti, on käesoleva dokumendi taaskasutamine lubatud Creative Commons Attribution 4.0 Internationali (CC BY 4.0) litsentsi alusel (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). See tähendab, et taaskasutamine on lubatud, kui on viidatud allikale ja märgitud kõik muudatused.

Selliste elementide kasutamiseks või paljundamiseks, mis ei kuulu Euroopa Liidule, võib olla vaja taotleja luba otse õiguste omajalt.

Euroopa Liitu käsitlev teave on kõigis ELi ametlikes keeltes kättesaadav Euroopa veebisaidil:
https://europa.eu/european-union/index_et

Euroopa Liidu
Väljaannete Talitus

Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2023

PDF ISBN 978-92-68-03717-1 doi:10.2838/82220 DS-04-23-519-ET-N